

Curtea Supremă de Justiție
DE CIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Aneste Lidia și avocatul Marian Babără în numele inculpatului Deliu Ghenadie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

***Deliu Ghenadie Alexei**, născut la 25 martie 1979, originar și domiciliat în sat. Talmază, str. M. Eminescu nr. 76, r-nul Ștefan Vodă.*

***Chiorescu Igor Ilia**, născut la 06 aprilie 1989, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Băcioii Noi nr. 14/2.*

Termenul de examinare al cauzei:

- 1. 12.09.2013 – 24.12.2014 (prima instanță);*
- 2. 27.01.2015 – 17.06.2015 (instanța de apel);*
- 3. 25.08.2015 – 11.11.2015 (instanța de recurs)*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 24 decembrie 2014, **Deliu Ghenadie Alexei** a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 188 alin. (5) Cop penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de el, iar **Chiorescu Igor** a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, la 13 (treisprezece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință, acțiunea civilă înaintată de partea civilă a fost admisă integral fiind încasat de la Chiorescu Igor în beneficiul Lidiei Aneste a prejudiciului material în sumă de 11200 euro, 900 dolari SUA și 10385 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Chiorescu Igor, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, acționând de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Deliu Ghenadie și încă 2 persoane, în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, repartizând între ei rolurile conform planului anterior stabilit, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale și dorind în mod conștient survenirea lor, în noaptea de 27.01.2013 s-au deplasat cu

autoturismul de modelul BMW 525 n/î C NG 251 în direcția r-lui Căușeni, unde, la marginea s. Sălcuța, împreună cu celelalte 2 persoane în privința cărora urmărirea penală este disjunctă, coborînd din automobil au mers spre casa cet. Aneste Lidia, amplasată în s. Sălcuța r-nul Căușeni, iar cet. Deliu Ghenadie a rămas la volanul automobilului, avînd rolul de a asigura cu transport.

Aproximativ la ora 00:20, ajungînd la domiciliul cet. Aneste Lidia, Chiorescu Igor și celelalte 2 persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, prin forțarea geamului au pătruns în domiciliul menționat, unde în dormitor, aplicînd forța fizică i-au legat la mîini și picioare pe Aneste Lidia și copiii minori ai acesteia Aneste Sergiu și Aneste Sandu cu cabluri electrice, după care una din persoane, în privința căreia urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, fiind înarmat cu un cuțit, de comun acord cu Chiorescu Igor și cealaltă persoană, amenințîndu-i cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, au sustras deschis bunuri și bani în valoare totală de 203945,96 lei, cauzînd părții vătămate Aneste Lidia daune materiale în proporții deosebit de mari.

Inculpatul Deliu Ghenadie, de către organul de urmărire penală a fost învinuit de faptul, că urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, acționînd de comun acord și în rezultatul înțelegerii prealabile cu Chiorescu Igor și încă 2 persoane, în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, repartizînd între ei rolurile conform planului anterior stabilit, conștientizînd caracterul prejudiciabil al faptelor sale și dorind în mod conștient survenirea lor, în noaptea de 27.01.2013 s-au deplasat cu autoturismul de modelul BMW 525 n/î C NG 251, condus de către cet. Deliu Ghenadie în direcția r-lui Căușeni, unde la marginea s. Sălcuța, Chiorescu Igor împreună cu celelalte 2 persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, coborînd din automobil au mers spre casa cet. Aneste Lidia, amplasată în s. Sălcuța r-nul Căușeni, iar cet. Deliu Ghenadie a rămas la volanul automobilului, avînd rolul de a asigura complicității săi cu transport în vederea eschivării lor de la fața locului după realizarea faptelor infracționale.

Aproximativ la ora 00:20, ajungînd la domiciliul cet. Aneste Lidia, Chiorescu Igor și celelalte 2 persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, prin forțarea geamului au pătruns în domiciliul menționat, unde în dormitor, aplicînd forța fizică i-au legat la mîini și picioare pe Aneste Lidia și copiii minori ai acesteia Aneste Sergiu și Aneste Sandu cu cabluri electrice, după care una din persoane, în privința căreia urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, fiind înarmat cu un cuțit, de comun cu Chiorescu Igor și cealaltă persoană, amenințîndu-i cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, au sustras deschis bunuri și bani în valoare totală de 203945,96 lei, cauzînd părții vătămate Aneste Lidia daune materiale în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, partea vătămată, inculpatul Chiorescu I. și avocatul în numele acestuia, care au solicitat următoarele:

- procurorul și partea vătămată – casarea parțială a acesteia, în latura achitării lui Deliu G., cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care ultimul să fie condamnat în baza art. art. 42 alin. (5) și 188 alin. (5) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

- inculpatul Chiorescu I. și avocatul în numele său – casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care

Chiorescu I. să fie achitat de sub învinuirea în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

În motivarea cerințelor sale apelanții au indicat următoarele:

Procurorul și partea vătămată – instanța de fond neîntemeiat l-a achitat pe Deliu G. de sub învinuirea incriminată odată ce probele administrate pe cauză demonstrau vinovăția acestuia, cu atât mai mult neîntemeiat nu au fost apreciate inclusiv declarațiile părții vătămate, care a indicat că la faza judecării inculpatul Deliu G. i-a propus bani cu scopul de a-l ierta pentru fapta comisă.

Avocatul și inculpatul – acuzarea nu a prezentat probe care ar dovedi vinovăția inculpatului Chiorescu I.; recunoașterea vinovăției de către inculpat la faza urmăririi penale a fost condiționată de exercitarea asupra sa a influenței fizice, iar probele astfel obținute urmau a fi excluse; partea vătămată a depus declarații contradictorii la diferite faze ale procesului penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, care a fost pronunțată integral la 17 iulie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către inculpatul Chiorescu I. și avocatul său și admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Deliu G. a fost condamnat în baza art. art. 42 alin. (5), 188 alin. (5) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat ca fiind dovedit faptul că în noaptea spre 27 ianuarie 2013, Chiorescu Igor, avînd intenția comiterii unui atac tâlhăresc, împreună și de comun acord cu Deliu Ghenadie și alte două persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă într-o procedură separată, împărțind prealabil între ei rolurile, s-au deplasat cu a/m de model „BMW 525” n/î C NG 251 în localitatea Sălcuța, r-nul Căușeni, unde, la marginea satului nominalizat, Chiorescu I. și cele două persoane au coborît din automobil și s-au îndreptat spre casa unde domiciliu cet. Aneste Lidia, iar Deliu Gh. a rămas pe loc, avînd rolul de a-i asigura pe complici cu transport. Apoi, ei ajungînd la locul predestinat, prin forțarea geamului, au pătruns înăuntru, unde în dormitor, aplicînd forța fizică, i-au legat mîinile și picioarele cet. Aneste Lidia și copiilor săi minori Aneste Sergiu și Aneste Sandu cu un cablu electric, după care, cu un cuțit au amenințat-o pe Aneste L. cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și au sustras în mod deschis bunuri și bani în valoare totală de 203 486 lei, care constituie proporții desodebit de mari.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților Deliu Ghenadie și Chiorescu Igor în care ei nu recunoșteau fapta imputată, primul declarînd că s-au deplasat la Căușeni pentru a vizita niște fete, apoi a declarat că la o petrecere care s-a anulat, iar al doilea în general a negat faptul că la data de 27.01.2013 a fost la Căușeni cu Deliu Gh. cu automobilul, pe care le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de aceștia.

La fel, instanța de apel a apreciat că versiunea inculpaților se combătea cu celelalte probe cercetate de instanță și a considerat incorectă concluzia instanței de fond precum că Deliu Gh. nu a participat la comiterea acestei infracțiuni, din următoarele considerente.

Vinovăția inculpatului Chiorescu Igor, în opinia instanței de apel, se confirma prin probele acumulate de către organul de urmărire penală în corespundere cu cerințele legii și care au fost cercetate de către instanța de judecată și anume:

declarațiile părții vătămate Aneste Lidia, ale martorului Aneste Sergiu, datele din procesele-verbale de recunoaștere a persoanei lui Chiorescu I. de către partea vătămată și martorul minor S. Aneste, reconstituirea declarațiilor inculpaților la fața locului, raportul de expertiză care confirma prezența vătămarilor corporale la partea vătămată.

Nici una din aceste probe nu au fost contestate sau declarate nule. Apreciate în cumul, aceste probe, potrivit concluziilor instanței de apel, combăteau versiunile atît a lui Chiorescu Igor, cît și ale lui Deliu Ghenadie, care erau contradictorii între ele, dar confirmau declarațiile inculpatului Chiorescu Igor date la urmărirea penală.

De către instanța de apel a fost apreciată critic și afirmația martorului Chiorescu Ecaterina, care a fost audiată în ședința instanței de apel și care a declarat că în noaptea de 26 spre 27 ianuarie 2013, inculpatul Chiorescu Igor se afla împreună cu ea și familia acesteia la sora lor acasă și sărbătoreau ziua de naștere a surorii mai mari.

Aceste declarații, conform aprecierii instanței de apel, erau contrarii declarațiilor inculpatului Chiorescu Igor date în cadrul urmării penale, a inculpatului Deliu Ghenadie chiar din cadrul cercetării judecătorești, a martorului minor Aneste Sergiu și a părții vătămate, care ferm au declarat că în acel moment Chiorescu Igor era la locul comiterii infracțiunii. La fel, atît martorul Chiorescu Ecaterina, cît și martorul Țițala Tomifei au refuzat să semneze declarațiile date în ședința instanței de apel, fapt care a trezit dubii referitor la veridicitatea acestora.

Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și încadrarea juridică a faptei lui Chiorescu I., totodată sentința fiind criticabilă în partea achitării inculpatului Deliu Ghenadie, din următoarele considerente.

S-a apreciat că inculpatul Deliu Gh. cunoștea despre intenția complicilor săi, i-a asigurat cu mijloc de transport, timp de două ore și jumătate a așteptat pe timp de noapte, iarna, în automobil. Cu atît mai mult, au fost odată la casa părții vătămate și au revenit, spunînd că nu este acasă, dar inculpatul Chiorescu I. a declarat că așteptau să se facă oră mai tîrzie, apoi au plecat peste vreo două ore și din nou au mers în acel loc, după ce au revenit cu niște lucruri pe care le-au pus în automobil.

În același context s-a indicat asupra faptului că potrivit declarațiilor lui Chiorescu I., date la urmărirea penală, s-a constatat că Deliu Gh. a auzit despre intenția celorlalți participanți de a comite o infracțiune în timp ce se deplasau la locul faptei și cunoștea toate detaliile referitor la aceasta, iar apoi a mai primit și o remunerație în sumă de 200 dolari SUA.

A mai fost indicat că de către instanța de fond neîntemeiat nu s-au luat în considerație conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice, care confirmau că între Deliu Gh. și Chiorescu I. au fost purtate discuții telefonice la data comiterii atacului tîlhăresc, iar Deliu Gh. a intervenit pe lîngă partea vătămată pentru ca aceasta să-și retragă pretențiile față de el, fapt care a fost apreciat ca o recunoaștere indirectă a vinovăției.

La stabilirea pedepsei inculpaților s-a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, indicîndu-se că în legătură cu rezonanța socială precum și pericolozitatea acestei infracțiuni, întru asigurarea scopului legii penale și prevenirii săvîrșirii de noi infracțiuni, atît de către inculpați, cît și de către alte persoane, pentru a elimina senzația de nepedepsire de către organele competente a unor astfel de fapte, s-a apreciat asupra legalității pedepsei stabilite lui Chiorescu I. și stabilindu-i-se lui Deliu Gh. pedeapsa de 10 ani închisoare.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată, care a fost depus la 10 august 2015 și care a solicitat aplicarea unei pedepse mai aspre lui Deliu Gh. și încasarea de la inculpați a prejudiciului moral în sumă de câte 150 000 lei de la fiecare.

În motivarea cerințelor sale partea vătămată indică că copiii săi au fost recunoscuți doar în calitate de martori, cu toate că ei la fel au suferit daune morale și urmau a avea calitatea de părți vătămate.

6.1. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar și de către avocat în numele inculpatului Deliu Gh., care a fost depus la 17 august 2015 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. pct. 6), 8), 12) și 15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței în privința inculpatului Deliu Gh.

În motivarea cerințelor sale avocatul invocă următoarele:

a) instanța de apel l-a condamnat pe Deliu Gh. după o sentință de achitare, fără a fi administrate pe viu probele cercetate în primă instanță, cât și alte probe noi, ci doar în baza reaprecierii probatoriului existent la dosar, fără a fi combătute versiunile apărării și acoperite gravele lacune invocate de apărare, fiind astfel încălcate implicit și garanțiile unui proces echitabil garantate de prevederile art. 6 din CEDO;

b) nici una din probele pe care s-a întemeiat acuzarea nu au indicat direct asupra vinovăției inculpatului în fapta incriminată și anume:

1. declarațiile părții vătămate și a martorilor Aneste Sergiu și Sandu nu indică nici într-un fel asupra complicității la săvârșirea tâlhăriei de către inculpat;

2. procesele-verbale de recunoaștere a persoanelor nu indică asupra complicității inculpatului la săvârșirea tâlhăriei;

3. procesele-verbale de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice, nu indică asupra vinovăției inculpatului, ci doar asupra faptului că el s-a aflat la 27.01.2013 în s. Sălcuța, r-nul Căușeni. La fel, faptul că în noaptea spre 27.01.2013, Deliu Gh., aflându-se în locul indicat a efectuat apeluri telefonice, inclusiv soției sale, cât și ulterior s-a folosit de același telefon și cartelă sim, pînă la reținerea sa, pe cînd alți inculpați au distrus cartelele sim utilizate în nopatea de 27.01.2013, indică în mod repetat că Deliu Gh. nu cunoștea că are loc săvârșirea unei infracțiuni;

4. procesul-verbal de reconstituire a faptei cu participarea lui Chiorescu I., în cadrul căreia ultimul a arătat asupra circumstanțelor comiterii infracțiunii, ultimul nu a indicat despre implicarea lui Deliu Gh.;

5. procesul-verbal de reconstituire a faptei cu participarea lui Deliu Gh., ultimul a indicat asupra circumstanțelor faptei și asupra nevinovăției sale;

6. raportul de expertiză medico-legală a părții vătămate nu are tangențe cu probatoriul privind complicitatea lui Deliu Gh.

c) instanța de fond corect a concluzionat asupra faptului necunoașterii de către Deliu Gh. a intențiilor celorlalte persoane aflate cu el în automobil, această concluzie corect a stat anterior, în cadrul urmăririi penale, la baza ordonanței de scoatere a acestuia de sub urmărire penală. Totuși ulterior, în baza plîngerii părții vătămate inculpatul este din nou pus sub învinuire, fără a fi acumulate careva probe noi, care ar confirma contrariul.

6.2. Pe cauză a depus referință procurorul care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, fără a indica vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate

inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

7.1. Astfel, cu referire la recursul părții vătămate, Colegiul penal atestă că ultima, critică printre altele și soluția instanței de apel în latura civilă, fără însă ca această pretenție să fie înaintată anterior față de soluția instanței de fond.

În acest sens urmează a fi menționat faptul că potrivit art. 420 alin. (4) nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. La fel, potrivit prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile de recurs menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Astfel, din materialele cauzei se constată că în apelul declarat, partea vătămată a criticat sentința în latura penală și anume în latura achitării lui Deliu Gh., însă nicidecum nu a criticat soluția instanței de fond în latura civilă.

Luând în considerație cele expuse, se constată că partea vătămată nu poate folosi calea recursului în latura civilă, odată ce critica expusă în acest sens nu a parcurs calea apelului.

Cu referire la critica soluției de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului Deliu Gh., Colegiul penal remarcă că instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75-78 Cod penal, de criteriile de individualizare a pedepsei și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, corect stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoare pe un termen de 10 (zece) ani închisoare.

7.2. Cu referire la argumentele din recursul părții apărării, Colegiul penal apreciază netemeinicia acestora din următoarele considerente.

Astfel, argumentul invocat în pct. 6.1 a) din prezenta decizie este lipsit de o fundamentare faptică deoarece hotărârea instanței internaționale invocată de avocat în conținutul recursului nu comportă un caracter similar cu prezenta cauză, aceasta, din motiv că potrivit conținutului materialelor cauzei rezultă că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probele administrate direct în cadrul cercetărilor judecătorești în faza apelului, fiind respectate în așa mod exigențele unui proces echitabil.

La fel, sunt apreciate ca nefondate și criticile conținute în pct. 6.1 b) și c) din prezenta decizie, deoarece în cadrul acestora autorul recursului indică selectiv probele acuzării, care luate în parte nu demonstrează direct vinovăția inculpatului în fapta incriminată, însă care, fiind apreciate în cumulul său împreună și cu alte probe administrate în cauză, inclusiv și cu declarațiile inculpatului Chiorescu I., depuse în cadrul urmăririi penale, potrivit cărora Deliu Gh. cunoștea despre scopul plecării lor la locul faptei, demonstrează pe deplin că au fost dovedite faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii, datele personale care caracterizează inculpații și victima, caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune precum și toate circumstanțele relevante la stabilirea pedepsei, adică a fost probată vinovăția inculpatului în fapta incriminată.

În afară de cele expuse Colegiul penal atestă că recurentul critică, în principal, modalitatea de apreciere a probelor și a concluziilor de vinovăție a inculpatului. În

acest sens se reține, că motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticile formulate de recurent nu puteau fi considerate ca motive sub aspectul casării hotărârii instanței de apel, ca fiind ilegală.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, instanță, care la fel a conchis că probatoriul administrat cu participarea părților confirma vinovăția inculpatului în fapta incriminată, nu putea servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Totodată, instanța de apel a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, expunându-se asupra tuturor argumentelor invocate în apel, examinând probele administrate din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv și just a tras concluzia despre vinovăția inculpatului în fapta incriminată.

În concluzia celor expuse, Colegiul penal consideră că hotărârea instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind necesară dispunerea inadmisibilității recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Aneste Lidia și avocatul Marian Babără în numele inculpatului Deliu Ghenadie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Deliu Ghenadie Alexei și Chiorescu Igor Ilia**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru